WASHINGTON D C

Чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація: Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 227. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го ГРУДНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 12, 1967 No. 227. VOL. LXXIV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 11 грудня, 1967

В АМЕРИЦІ

ПАНІ ДЖАН Ф. КЕННЕДІ ВПЕРШЕ після смерти свого чоловіка в дні 22-го листопада 1963-го року була на демократичному прийнятті в готелі Плаза в Ню Йорку. Її впровадив колишній губернатор Аверелл Гарріман. Вона була сенсацією для журналістів, і більше як 30 фотографів хотіли зробити її світлину. Другою сенсацією був міннесотський сенатор Юджін МекКарті, який повідомив, що виступатиме проти президента Джансона на кількох правиборах. На прийнятті, вступ на яке коштував 500 дол., було 500 присутніх. Не виголошувано жадних промов, тільки представляли визначніших гостей. Прибуток призначений на заплачення партійного боргу, який становить коло 300,000 долярів. Прийняття було 10-го грудня.

РОКЕФЕЛЛЕР НЕ ЗАПЕРЕЧУЄ МОЖЛИВОСТИ погодитися бути республіканським кандидатом на президента в 1968-му році, коли б його найменували на Республіканській Конвенції. Досі він постійно заявляв, що ні в якому разі не буде кандидувати в найближчому році. Цю заяву склав нюйоркський губернатор на Конференції 26-ох республіканських губернаторів в Палл Бічі на Флориді. Він сказав, що не вірить в те, щоб його найменували на Конвенції, бо він не буде брати участи у правиборах і не буде вести виборчої кампанії. Та коли б його Конвенція найменувала, то він прийняв би номінацію і тоді вів би виборчу кампанію.

НІКСОН ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ВІЙНА проти расової несправедливости в ЗДА важливіша від війни у В'єтнамі. Колишній віце-президент сказав на бенкеті Крайового Товариства Продуцентів: „Війна в Азії — це обмежена війна щодо засобів і щодо цілей. Війна вдома рішаюче про те, чи збережеться вільне промадянство". Ніксон — можливий кандидат на президента в 1968 році. Він гадає, що основи Америки в небезпеці, якщо не знайдеться засобів, щоб розв'язати расову несправедливість. На думку колишнього віце-президента ЗДА виявлять свою могутність не в Азії і не в Европі, де стоять американські збройні сили, а в себе вдома, коли щасливо розв'яжуть расову проблему та зліквідують проблему вбогости своїх громадян.

ЗАСНОВНИК Т-ва ім. ДЖАНА БІРЧА 68-річний Роберт Велч твердить, що комуністичні впливи у Вашингтоні „тепер сильніші як колибудь давніше". Вірч промовляв в готелі Ню Йорк Гілтон в Ню Йорку з приводу 9-ліття існування цього Товариства. Він відмовився назвати якобудь комуніста в Уряді, тільки твердив, що 2 відсотки урядовців нельояльні до ЗДА, вислуговуються комуністам. Капітан Джан Бірч вбитий комуністами в 1945 в Китаю. Товариство його імени засноване в 1958 р. Велч твердить, що воно має від 60,000 до 100,000 членів. Число членів збільшується повілі, каже Велч, бо проти Товариства ведеться очорнююча кампанія і переслідується його членів.

КУРЕННЯ ЦИГАРОК ЗМЕНШУЄ МОЖЛИВІСТЬ вагітности жінок — твердить д-р Джорджж К. Токюгета, директор дослідного центру при Пенсильвенійськім Стейтовім Департаменті Здоров'я. Той сам лікар ствердив, що жінки курці частіше як некурці мають завчасні породи або народжують неживі немовлята. Цей лікар вивчав перед 2,016 жінок, в тому було 480 курців, 1,248 некурців і 288 жінок, які вживали нюхального або жувального тютюну. Про свої досліди написав д-р Токюгета статтю до „Медікал Ворлд Нюз".

У СВІТІ

МИШИГЕНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР ДЖОРДЖ РОМНІ ПЕРЕВІВ У ПАРИЖІ НАРАДИ з міністром закордонних справ Морісом Кюв де Мюрвілем та іншими лідерами урядового й опозиційного таборів. Джорджж Ромні і його два співробітники знаходяться в подорожі до Франції, Британії, Західньої Німеччини, Західнього Берліну, Польщі й Совєтського Союзу — звідкіля поїдуть на Далекий Схід до Південної Азії. Ромні, потенціяльний кандидат Республіканської партії на президента ЗДА, хоче докладно з'ясувати собі справу В'єтнаму. Але він заявив у Парижі, що без уваги на те, хто стане новим президентом, ЗДА не відкличуть односторонньо своїх військ з В'єтнаму.

9 ГРУДНЯ ВІДКРИЛАСЬ У КАЇРО КОНФЕРЕНЦІЯ міністрів закордонних справ 13-ох арабських держав, також з участю сирійського амбасадора в Єгипті. Та конференція має підготовити з'їзд голів всіх арабських держав в Рабаті, в Марокко, пізніше в цьому місяці. Несподівано головною темою став — Ємен, в якому, після відкликання відтіль єгипетських військ, на яких спирався тамошній лівий - республіканський режим, — роялісти заповіли швидке захоплення столиці Сани й проголосили навіть ультиматум республіканцям.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ПРОГОЛОСИВ ОФІЦІЙНУ НОТУ ДО ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ, в якій вимагає не тільки визнання теперішніх кордонів в Европі, отже й визнання Східньої Німеччини та німецько - польського кордону по Одрі - Ніссі й зречення всяких амбіцій мати атомову зброю, але й відречення від Західнього Берліну, як частини Західньої Німеччини, та репресій супроти „неонацистів". Ця нова совєтська заява перекреслює всякі надії на покращання німецько - совєтських взаємин.

ЧЛЕНИ РАДИ БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПОГОДИЛИСЬ БЕЗ ФОРМАЛЬНОГО ЗАСІДАННЯ, щоб генеральний секретар ОН У Тант збільшив число теперішніх обсерваторів ОН в обширі Суезького каналу, щоб зберегти тамошнє перемир'я між Ізраїлем і арабами, — з 43-х до 90-ох і збільшив технічні засоби, що ними вони розпоряджають. Репрезентант ОН Гуннар Ярріng відлетить в цьому тижні на Середній Схід. Його головна кватира буде на Кіпрі, звідкіля він їздитиме до Ізраїлю та його арабських сусідів — як посередник в замиренні.

В ЯПОНІЇ ВЕДУТЬСЯ ТЕПЕР ПАРЛЯМЕНТАРНІ ДЕБАТИ над японською військовою обороною. Прем'єр Ейсаку Сато і японський амбасадор у Вашингтоні Такезо Шімода недвозначно виступили за відбудовою японських збройних сил, щоб Японія була здатна самостійно оборонитись проти агресії (збоку СССР або Комуністичного Китаю). Японська конституція з 1946 року, продиктована Японії Америкою, забороняє Японії втримувати суходільні, летунські й морські сили і вся японська армія нараховує 250.000 вояків, але Америка сприяє тепер відбудові японських збройних сил.

Конгрес плянує в цьому тижні закінчити першу сесію

Вашингтон. — Демократичні провідники 90-го Конгресу плянують в п'ятницю 15го або в суботу 16-го грудня закінчити першу сесію, якщо тільки вдасться знайти згоду щодо змін в законопроектах про допомогу біднову населенню, про поборювання вбогости та про допомогу закордонним державам. Конгрес плянує вирішити інші важливі урядові законопроекти аж в 1968-му році, коли він збереться на другу сесію 15-го січня. Та існує можливість, що не вдасться вирішити в цьому тижні вищезгаданих законопроектів, і тоді перша сесія цього Конгресу продовжиться поза 15-го грудня. Законопроект в справі добродійности схвалила Конгресова Конференція, але ліберальні сенатори уважають цей проект за несправедливий і домагаються його зміни, грозячи вікниненням цього проекту. Вони твердять, що не можна „карати бідних" за те тільки, що вони вбогі, як це хоче робити прийнятий Конференцією проєкт.

Республіканські губернатори порозумілися щодо плятформи, а не щодо кандидата

Палм Біч, Флорида. — Тут закінчилася конференція Товариства Республіканських губернаторів, яка погодилася на зміст виборчої плятформи Республіканської партії в 1968-му році, але не могла погодитися на тому, хто має бути республіканським кандидатом в найближчому році. Прийнята плятформа дає можливість бути найменованим на кандидата тільки поміркованому кандидатові. Деякі політики на республіканських зборах заявляють, що плятформа, що її підтримують губернатори, не дасть можливости, щоб республіканським кандидатом був Каліфорнійський губернатор Ронаид Ріґен. Комісію плятформи очолював поступовий нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер. Його підтримував пенсильвенійський губернатор Реймонд П. Шейфер. Деякі голови Стейтових Республіканських Коміт е т і в критикують губернаторів за те, що не погодилися на тому, хто має бути кандидатом в 1968 році. Стейтовий голова з Род Айленду Говард Расселл називає губернаторів „політичними імпотентами". З ним погоджується стейтовий голова з Ню Джерзі Вебстер Б. Тодд. Обидва вони домагаються, щоб губернатори відбули ще одну конференцію перед початком правиборів та погодилися підтримувати одного спільного кандидата на президента.

Пенсії соціяльного забезпечення збільшені на 13 відсотків

Вашингтон. — Палатно-Сенатська Конференція погодилась 7-го грудня на тому, щоб пенсії соціяльного забезпечення збільшити на 13 відсотків. Це збільшення обов'язує аж від 1-го лютого 1968-го року, і пенсіонери дістануть більші пенсії чеками аж на початку березня 1968 р. Конференція прийняла компромісовий текст збільшення пенсій. Палата Репрезентантів схвалила була збільшити пенсії тільки на 12.5 відсотків, Сенат збільшив їх на 15 відсотків, на стільки, скільки проектував Уряд президента Джансона. Компромісово вирішено і найнижчу пенсію, яка тепер становить 44 дол., Уряд проектував збільшити її до 70-ох дол. і так схвалив був Сенат, а Конференція признала збільшення до 55-ох. З цього збільшення скористає від 1-го лютого 1968 р. коло 24 мільйонів пенсіонерів соціяльного забезпечення. Конференція відкинула проект, щоб можна було переходити на пенсію після 60-го року. З цим роком можуть діставати пенсії тільки вдови, а робітники мусять чекати до 62-го року. Конференція збільшила суму, від якої треба вплачувати податок до соціяльного забезпечення. Тепер найвища сума становила 6,600 дол., а згідно з новим законом треба буде платити податок від заробленої суми до висоти 7,800 дол. Пенсіонери зможуть заробити собі додатково 1,680 дол. річно, досі вони заробляли тільки 1,500 дол. без жадних відтягнень. Пенсіонери після 72-го року можуть і далі заробляти стільки, скільки зможуть, без жадних відтягнень. Схвалення Конференції мають ще затвердити обидві Палати Конгресу, поки зможе його підписати Президент.

Міні допомагає не допустити до страйку на підземках в Ню Йорку

Бел Гарбор, Флорида. — Голова Американської Федерації Праці — Конгресу Індустрійних Органі з а ц і й Джорджж Міні 10-го грудня приймав провідників Спілки Транспортових Робітників із Ню Йорку та трьох урядових посередників і конферував із ними в справі нового контракту про працю, щоб не допустити до страйку на міських підземках та автобусах, який може початися 1-го січня 1968-го року, коли не буде до того часу нового контракту. Після Конференції з Міні заявили і представники Спілки і посередники, що Міні може причинитися до того, що 1-го січня 1968-го року не повториться те, що було 1-го січня 1966-го року, коли почався був страйк на підземках і автобусових лініях, який тривав 12 днів і спаралізував був транспорт в цьому 8-мільйоновому місті.

Футболісти УСК-у і „Чорноморської Січі" здобули перемоги

УСК Ню Йорк переміг 1:0 сильного суперника „Н. П. Інтер" в стейтових чвертьфінальних змаганнях футболу за Чашу ЗДА, які відбулися минулої неділі, 10-го грудня, на Українському Спортовому Майдані в Коледж Пойнті, Н. Й. У їх важливих і важких змаганнях одинокі і рішальні ворота для УСК-у здобув на 14-ій хвилині зустрічі Ганнавей.

„Чорноморська Січ", Нюарк, здобула цінну перемогу 2:1 над дружиною „Британіка" у минулонедільних мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліги у Вашингтоні. Ворота для „Ч. Січі" здобули: Мітіч на 5-ій хвилині гри та Чижович на 30-ій хвилині. Стрільцем воріт для „Британіки" на 20-ій хвилині був Фрейзер.

„Тризуб", Філядельфія, вивіз з зустрічі за мистецтво А м е р и к а н с ь к о ї Футбольної Ліги з дружиною „Флаерс" у Балтиморі тільки одну точку, закінчивши ці змагання нерішеною 2:2. Стрільцем обох воріт для „Тризуба" був Полета. Другі ворота до „Тризуба" здобули „Флаєрс" із карного удару.

У Брюсселі нараджуються міністри Атлантійського Союзу з участю Раска

Брюссель. У цьому тижні відбуваються у цій столиці Бельгії наради міністрів закордонних, фінансових і військових справ Атлантійського Союзу (НАТО). Окремо засідає так звана Комісія оборонного плянування, куди не належить Франція, яка в минулому році відкликала свої збройні сили з Атлантійського Союзу. Тому до тієї Комісії, зайнятої суто військовими проблемами, належать тільки ЗДА, Британія, Західня Німеччина, Італія, Голляндія, Бельгія, Канада, Данія, Норвегія; Португалія, Туреччина, Греція, Ісляндія і Люксембург. У теперішніх нарадах військових одною з головних проблем буде достосувати оборону НАТО до щораз загрозливішої приявности совєтської воєнної фльоти, узброєної м. і. в ракети, на Середземному морі. До Ради НАТО, яка цікавиться передусім політичними проблемами, належить ще Франція. На теперішньому засіданні Ради НАТО розглянуть звідомлення різних видатних дипломатів з різних країн, які студіювали політичні проблеми Атлантійського Союзу та пред'явили свої суґестії щодо поглиблення політичного характеру НАТО, який до цього часу був головно військовооборонним бльоком. Не відомо, як до такого проєкту поставиться речник Франції, міністер закордонних справ Моріс Кув де Мюрвіль. Не відомо теж, чи в наступному році Франція скористає з тієї точки Атлантійського пакту, яка доволяє членським державам зголосити виступлення з НАТО, заснованого у 1949 році. До Брюсселю прибули вже в минулу неділю державний секретар Дін Раск, секретар скарбу Генрі Фовлер і заступник секретаря оборони Пол Г. Нітсе; секретар оборони Роберт МекНамара відходить в січні 1968 р. з свого становища.

Совєти погрожують Америці в обороні „невтральности" сусідів В'єтнаму

Москва. — Совєтська пресова агенція ТАСС проголосила заяву, в якій совєтський уряд погрожує Америці „консеквенціями", що їх несе Америка, якщо вона порушить невтральність сусідських з В'єтнамом держав Ляосу і Камбоджи. Совєтська заява покликається на нібито американський плян створити почерез Ляос коридор, який лучив би безпосередньо Південний В'єтнам із Таї (Сіямом), в якому ЗДА мають свої летунські бази. ТАСС покликується також на „агресивні кола З'єднаних Держав", які буцім-то „приготовляють поширення воєнної пожежі на інші країни Південної Азії". Заява ТАСС-а стоїть, мабуть, у зв'язку із голосами різних американських військовиків, між ними й колишнього президента Д. Д. Айзенгавера, які поручають не вагатися в погоні за комуністичним ворогом, коли той ворог шукає безпечного пристановища на нібито невтральній території Камбоджі.

Тим часом у Південному В'єтнамі відбувалися наприкінці минулого тижня важкі бої, які принесли комуністам великі втрати. В обширі дельти ріки Меконг південно - в'єтнамська армія розбила поважні комуністичні сили, при чому — за південно - в'єтнамським комунікатом — згинуло 365 комуністів. Знову ж американці вбили 124 комуністів, коли комбіноване з'єднання північно-в'єтнамських вояків і В'єтконгу заатакувало американський артилерійський табір за 50 миль на північ від Сайгону.

ЗДА сприяють контактам уряду в Сайгоні з повстанським підпіллям

Вашингтон. — Державний Департамент проголосив устами свого речника Роберта МекКлоскі заяву, в якій ствердив, що американський Уряд не змінить своєї політики супроти комуністів у В'єтнамі без порозуміння з південо - в'єтнамським урядом. Все ж, та заява потверджує, що Америка готова видати візи тим півдeнно - в'єтнамським комуністам, які захотіли б прийняти запрошення від Ради Безпеки Об'єднаних Націй прибути на дебати в справі В'єтнаму, хоч американський Уряд водночас є проти приїзду представників В'єтконгу з ціллю вести тут протиамериканську пропаґанду. Заява Державного Департаменту стилізована дуже зручно й делікатно, підкреслюючи потребу „національної згоди" у В'єтнамі та ствердже вразно, що американські власті сприяють „контактам (В'єтнамського уряду) з елементами Національного Фронту Визволення (В'єтконґу)". Ця заява Державного Департаменту стоїть у зв'язку з присовими вістками, що американська амбасада у Сайгоні рада би нав'язати інформаційні розмови з підпільним Фронтом Національного Визволення, в якому буцім-то завелись суперечки між його членами, між якими є також ліберальні не-комуністи. Названий Фронт Національного Визволення офіційно заперечив, наче б він вислав був свого висланника для нав'язання зв'язку з амбасадою ЗДА в Сайгоні; була вістка, що південно-в'єтнамська поліція удaремнила ту спробу, просто арештувавши того висланника.

У Москві й Ленінграді нові процеси проти опозиційних інтелектуалів

Москва. — У цьому тижні судитимуть тут знову чотирьох письменників, яким закидають „агітацію й пропаганду з ціллю підірвати й послабити совєтський режим". Тих чотирьох опозиціоністів арештовано вже 11 місяців тому: їх в'язнили в ізоляції від зовнішнього світу, дозволивши їм тільки на розмови з своїми адвокатами й написання листів до родини. Арештованими є 30-річний Александер Гінсбург, якому закидається авторство 400-сторінкової „білої книги", надрукованої у Франкфурті у Західній Німеччині у видавництві російських емігрантів „Посєв". Ту „білу книгу" надруковано також у мовах німецькій, італійській і французькій і в книжечці такого малого формату, щоб її можна перепачковувати до СССР. Другим підсудним є Юрій Галанков, 28-річний редактор підпільного журналу „Фенікс" в минулому році „співробітник того журналу 29-річний Александер Добровольський і друкарка Вєра Лашкова. Їх арештували ще 18-го січня ц. р. у зв'язку з демонстрацією на площі Пушкіна у Москві. Інших арештованих тоді — Владиміра Буковського, Євгенія Кушева і Владиміра Дельона — засудили були літом цього року на в'язничні кари від 1 до 3-ох років. Теперішніх підсудних судитимуть за тою самою злощасною 70-ою статтею совєтського карного закону, за якою грозить кара від 6 місяців до 7-ох років.

Українська Католицька Катедра в Лондоні велике досягнення всієї української діяспори — твердить Преосв. Горняк

Під час відвідин в Гол. Канцелярії УНС. Сидять (зліва): ред. Зенон Пеленський, о. д-р Юліян Катрій, ЧСВВ, гол. предсідник УНС Иосип Лисоґір, Преосв. Кир Августин Горняк, ЧСВВ, Апостольський Екзарх для Українців Католиків в Англії, голова Української Національної Ради д-р Яків Маковецький та мґр. Іван Базарко, директор канцелярії УККА. Стоять (зліва): заступник гол. предсідника УНС Володимир Сохан та гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох

Джерзі Сіті. — Стан посідання українців у вільному світі збагатився цього року новою архітектурною перлиною, що нею є новонабутий катедральний храм Української Католицької Церкви в одній з найкращих дільниць Лондону. Як уже інформовано, цей храм положений при Дюк Стріт у дільниці Мейфер, недалеко від Марбел Арч і Гайд Парку, та становить архітектурний „лендмарк" столиці Англії. Церкву закуплено в липні ц.р. коштом 155,000 фунтів стерлінгів (приблизно 450,-000 долярів) і 26-го жовтня ц.р. її вже перебрано в українську власність. Придбання цієї церкви та зв'язані з цим зобов'язання Української Громади в Великій Британії були головною темою розмови під час відвідин Преосв. Кир Августина Горняка, ЧСВВ, Апостольського Екзарха для Українців Католиків в Англії, в Головній Канцелярії УНСоюзу та В-ві „Свобода" минулої п'ятниці, 8-го грудня. Впреосв. Горняк вважає, що набуття величавого храму для українців в Англії є великим досягненням для всієї української діяспори і він сподіється, що українці в Америці і Канаді, які завжди виявляли так багато зрозуміння до потреби своїх братів в рідній землі та в інших країнах поселення, подадуть допоміжну руку й тепер своїм братам в Англії, допомагаючи їм своїми пожертвами сплатити заборгованість при закупі цього храму. Щоб сплатити це зобов'язання та перевести необхідні ремонти і перерібки потрібно ще бодай четверть мільйона долярів. Владика Августин та Комітет Катедрального Храму в Лондоні впевнені, що всі українці в діяспорі відповідно до своєї спроможности причиняться своїми пожертвами до створення цього величного пам'ятника Християнської України в самому серці англійської столиці. Пожертви на ту ціль можна пересилати в ЗДА на адресу канцлера Стемфордської Дієцезії о. прелата Івана Стаха на адресу

Msgr. John Stach,
161 Glenbrook Rd.,
Stamford, Conn. 06902

виставляючи чеки на: Ukrainian Catholic Church (Cathedral Fund)

Під час відвідин в УНСоюзі і „Свободі" Владика Августин виявив велике зацікавлення життям - буттям українців в Америці та їх установами і зокрема зв'язує великі надії із відбутим недавно Світовим Конгресом Вільних Українців, що його він вважає великою маніфестацією української єдности та української солідарности, як і громадської зрілости.

Під час відвідин Владики, в Гол. Канцелярії УНС та в „Свободі" гостили голова Української Національної Ради д-р Яків Маковецький та ред. Зенон Пеленський з Европи, обмінюючись взаємно інформаціями та враженнями і думками з недавнього СКВУ.

Компартія Канади видає заяву про поїздку на Україну

Торонто. — З достовірних джерел довідуємося, що на днях має появитися комунікат Комуністичної партії Канади про відбуту раннім літом цього року поїздку канадійської делегації на Україну. Комунікат мав появитися ще перед Світовим Конгресом Вільних Українців, але його оповіщення стримано, щоб не давати національним колам додаткового матеріялу для критики відносин в підсовєтській Україні. У проводі згаданої делегації на Україну був голова канадійської компартії Тім Бак, а в самій делегації, що мала сім членів, були також канадійські українці і жиди. Український „прогресисти" хотіли скласти делікатний протест проти русифікації України, але їх вилаяли і доручили їм займатися тільки канадійськими справами, мовляв — за сталінських часів вони підтримували Сталіна і тепер мають те, чого хотіли. Після цього канадійські комуністи не осмілилися здати публічного звіту з своєї поїздки, однаке тепер, під натиском членів, які їздили на Україну і бачили власними очима, що „буржуазні націоналісти" говорять правду про русифікацію, вони змушені такий комунікат видати. Кажуть, що тут нашим „прогресистам" додав сміливости виступ вінніпеського члена міської управи — комуніста Зукена, який під час ізраїльсько-єгипетського конфлікту мав відвагу публічно виступити з протестом в обороні Ізраїлю.

20-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ У ШВЕЦІЇ

Стокгольм. — Цього року минає 20 літ від часу створення головної репрезентації українських емігрантів у Швеції, Української Громади. Раду Української Громади очолює Кирило Грабар, уродженець Волині, який цього року також має свій ювілей — 50-річчя з дня народження. Українців у Швеції мало і вони так розсіяні по різних містах країни, що не можливо створити ні православної, ні католицької парохії. О д н а к, члени Української Громади при різних нагодах збираються у Стокгольмі для товариських зустрічей і громадських нарад, а при таких нарадах, як було з відвідинами Швеції Хрущовим і подібних, українці інформують шведську пресу про справжні наміри Москви, про долю України і т. п.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Не співіснування, а холодна війна

Американські ліберали — політики, інтелектуали, преса — всю свою концепцію закордонної політики базують на твердженні, що Москва припинила холодну війну і тому Америка повинна виминати все те, що може погіршити американсько - совєтські взаємини. Урядова закордонна політка перейняла з тієї концепції такі практичні висновки, як припинення офіційних протисовєтських виступів, підкреслюючи тільки ті справи, в яких ніби йде співпраця між Вашинґтоном і Москвою та промовчуючи ворожі проти ЗДА акти. „Співіснування" і „будування мостів" — це все ще гасла Уряду ЗДА. Міт про припинення холодної війни і тим самим зникнення загрози збоку совєтської аґресії для Західньої Европи покутує також у деяких західніх европейських країнах, проявившись, наприклад, у політиці президента Франції де Голля — проти НАТО і за „Европу від Атлантику по Урал".

Однак, існують поважні кола й поважні органи преси, які власне й указують на те, що твердження про кінець холодної війни та бажання теперішнього проводу СССР дійти до міжнародного порозуміння і співпраці з ЗДА — це міт, загрозливий, небезпечний, бо він присипляє чуйність і дезорієнтує громадську думку. „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 27 листопада ц. р. точка за точкою доказує в статті „Стратегія Росії в нинішньому світі", що Москва хоче не співпраці з Америкою, а найбільших труднощів для Америки і найбільшого її послаблення. Не є правдою, що Совєти хочуть порозумітись щодо обмеження збросння, — не є правдою, що Совєти раді піти на співпрацю у космічних дослідах, — не є правдою, що Совєти хочуть замирення у В'єтнамі, щоб ніби кошти теперішньої допомоги Північному В'єтнамові обернути на свою продукцію.

Навпаки. Як слушно звернув недавно увагу „Нешенел Обсервер" — в часі холодної війни не за Сталіна, а за Хрущова доставлено на Кубу ракети, і вже після Хрущова, за Брежнєва й Косиґіна ведуться експерименти з „орбітальною бомбою" і постачається на більйонові суми зброю Північному В'єтнамові, Єгиптові й Сирії. В інтересі Москви лежить якнайдовша війна у В'єтнамі. Москва мріє про американсько - китайську війну і підсичує войовничість Ганою, а не втихомирює її. І тому наївно та шкідливо ширити міт про те, що холодна війна минулася із смертю Сталіна і що політика „будування мостів" веде до „тривкого і справедливого миру". Єдиним правильним шляхом до такої цілі є обмежування впливів і потуги СССР і підтримування всіх ворожих Москві сил та течій.

Закривавлені „нагороди"

У зв'язку з 50-річчям большевицького контрреволюційного перевороту, під час відзначень того „ювілею" ЦК КПСС і московський центральний уряд роздали тисячі нібито нагород республікам, областям і окремим заводам та навіть колгоспам. Тому, що імперська влада має забагато зобов'язань за кордоном для підтримки війни у В'єтнамі, комуністичних заколотів у країнах Південної Америки, матеріяльної підтримки різних закордонних „миротворців" тощо — навіть на ті „свята" працюючі не одержали грошевих нагород за найкраще виконання плянів виробництва, не дала влада й іменних годинників, як то ще часом було за Сталіна. Тепер усі підприємства, окремі працівники і цілі області одержали „червоний прапор — символ нашої країни, її слави і могутности". „Радянська Україна" з 3-го грудня писала на цю тему: „Республікам, краям, областям, тисячам передових підприємств були вручені Пам'ятні прапори ЦК КПСС", і то були вручені „на вічне зберігання". Для чого їх так щедро роздавала Москва? Газета відповідає: „Пам'ятний прапор — висока відзнака і висока честь для тих, хто її удостоєний, отже треба повсякчасно виправдовувати довір'я партії, не спинятись на досягнутому, долати нові рубежі".

Все це нагадує анекдот ще з сталінських часів, коли в якомусь колгоспі за високий урожай кілька жінок одержали в нагороду хустинки на голову, а найбільш завзятій стахановці дали . . . „Твори В. Леніна". Тоді з кінця залі хтось на ввесь голос гукнув: „Так їй і треба!", і понурі колгоспники вперше за довгий час щиро зареготали. Але з отим „вічним прапором" — не до сміху. Окупант дав ті прапори, не питаючись, чи люди хочуть собі таку „нагороду", чи не хочуть, а тепер висуває нові й нові вимоги до населення, щоб воно швидше, інтенсивніше працювало та менше вимагало за свою потогонну працю, бо ж, мовляв, ми вас нагородили, і тепер „треба повсякчасно виправдовувати довір'я партії". Однак, часи, коли вимінювали в наївних індіян за намисто цілі території давно минули. Минають і ті часи, коли амбіції поневолених народів Москва може задовольняти своїми закривавленими прапорами.

К. Крупський

ОБ'ЄКТИВНІ ДУМКИ ПРО БОЛЬШЕВИЦЬКЕ 50-ЛІТТЯ

50-літтю большевицького перевороту американсь к а преса присвятила багато уваги. Однак, було б несправедливим твердити, що в усіх написаних з тієї нагоди статтях лише вихвалялось уявні осяги совєтського режиму, — були також численні голоси критики, були об'єктивні аналізи, що роблять незвичайно корисну прислугу у викриванні антинародної комуністичної системи.

До цих голосів належить одна із статтей відомого американського журнал і с т а, вдумливого модератора політичних дебат, ведених на телевізійній програмі „Лінія вогню" та головного редактора журналу „Нешонел Рев'ю" — Вілліяма Ф. Баклея, молодшого. Той, хто мав можливість слухати Баклея і читати його праці, переконався, що є він не тільки талановитою, але також високоосвіченою та широкоочитаною людиною.

Наведемо основні думки з його статті „Час ювілею відповідний на те, щоб вшанувати письменників, котрі сказали правду про большевиків", яка була передрукована з „Вашінґтон Стар" у „Денвер Пост":

Нині, коли закликають нас святкувати 50-л і т т я большевицької революції, я пригадую приречення „ не забути" — так, як жиди прирікають ніколи не забути горя і терпінь, зазнаних від режиму Адольфа Гітлера.

Цікаво, якби Гітлер був помер при владі, а нацисти її продовжували ,скажім, під проводом Германа Ґерінґа, чи тоді американське сумління дозволило б у 1933 році офіційно святкувати прихід до влади Адольфа Гітлера?

Простити — так, забути — ніколи. Можливо, з бігом часу гітлеризм був би вилучений з програми Націонал-Соціялістичної партії так, як Сталіна вилучили з програми КПСС.

У 50-ту річницю большевицької контрреволюції пригадуються рядки з книжки Мілована Джіласа „Розмови зі Сталіним":

„Мене цікавить, як міг такий темний, лукавий і жорстокий тип (як Сталін) вести одну із найпотужніших країн не день чи рік, але 30 років. Теперішні критики Сталіна (маю на гадці його наступників) продовж у ю т ь Сталінове діло у їхній власній формі, але в тих же самих складниках, ідеях, взірцях і методах. На ділі, пануюча партійна бюрократія використала таку людину, як Сталін. Пануюча партія з песячою послушністю йшла за ним, і він вправді вів її від перемоги до перемоги, аж поки його віднесла сила, проти якої він сам почав грішити. Це все, в чому його нині докоряють, промовчуючи його великі злочини, які були не менше брутальними проти „клясового ворога"... Та, не зважаючи на лайки, Сталін ще живе в соціяльній та духовій основі совєтської спільноти".

Недавно один американець, скориставши з нагоди, запитав високого совєтського урядовця, чи колись в Совєтському Союзі виправдають чистки і суди 30-их років. Той совєтський урядовець захолов „Провокатор!" — просичав він тим самим реторичним тоном, яким ґенерації комуністів відповідали на всяку критику політики Москви. Їхня техніка ще діє. Скільки молодих американців співчувають тим мільйонам, які померли для того, щоб зберігся уряд, на честь якого нинішні амбасадори високо підносять келішки із святочними тостами?

Віттейкер Чемберс писав до свого приятеля:

„Якщо тепер перечитаєте книжку Артура Кестлера „Темрява опівдні", то побачите, що це — книжка справжньої поезії. Недавно я перечитав її. Дочитав до місця, де Рубашову дозволено побути кілька хвилин на повітрі в'язничного подвір'я. Біля нього крокував селянин з Центральної Азії, якого арештували за те, що „виявив своє реакціонер ст в о". Дивлячись збоку на Рубашова, він з питомою селянською хитрістю сказав: „Не думаю, що вони залишили щось шановному панові і мені".

Тоді цей селянин на снігу в'язничного подвір'я, обведеного вежами з машиновими скорострілами, пригадував, як то в горах Азії сніг топився і спливав струмками. Тоді вони виганяли овець у гори, і стада їх видавалися ріками, так що „шановний пан" не міг би їх всіх почислити.

„Не можу далі читати, бо не бачу слів... — писав Віттейкер у своєму листі. — Слова, писані мистцями і свідками минулих 50 років, не проминуть і не забудуться. Хоч під час тих святкувань ніхто не відчитував імен погибших. Їхні імена повинні бути в наших серцях, а їхні слова — вирізьблені назавжди у нашій пам'яті. З цієї оказії — для них наша пошана і вдяка".

Від себе додамо, що у своїй повісті „Темрява опівдні", написаній в 1941 р., Артур Кестлер на основі московських судів 1936-1938 рр. яскраво представляв долю тих льояльних большевиків, що попадали в неласку і вкінці „признавалися" до злочинів, яких ніколи не поповнювали.

Сам Кестлер так, як і Джілас, розчарувався в комунізмі, хоч належав до комуністичної партії, а під час війни в Еспанії у 1936 р., в якій брав участь як англійський кореспондент, був арештований урядом Франка і засуджений на смерть за шпигунство. З допомогою англійського уряду був звільнений. Під час другої світової війни сидів в концентраційному таборі у Франції, звідки також видістався з допомогою англійців. Свої переживання в тюрмах використав в описі большевицького терору. Спеціяльним Актом Американського Конґресу з 1951 р. Кестлер одержав дозвіл на постійне перебування в Америці. Він є автором декількох відомих літературних праць.

Наведені слова правди про

ФІНЛЯНДІЯ, МІННЕСОТА, А УКРАЇНА...

У північно - східній частині стейту Міннесоти, недалеко великих копалень залізної руди, за сім миль від озера Супіріор лежить невеличка оселя Фінляндія, де живе яких 250 мешканців. Подібно, як у західніх частинах Міннесоти, емігранти з Фінляндії в 1904-12 рр. дістали тут свої безплатні земельні наділи. Тодішні фінляндські емігранти, як і українські, давали місцям своїх поселень назви землі, з якої вийшли.

У південній Міннесоті біля Рочестеру є містечко Мазепа. У багатьох стейтах фігурує Одеса. У стейті Тексас є м. Бандера.

З історії української еміграції знаємо, що о. Агапій Гончаренко (1832-1916) у липні 1873 року заснував за 25 миль від Сан Франсіско і за 6 миль на південний схід від Гейварду в Каліфорнії, оселю під назвою „Україна". Цей український патріот, при допомозі Українського Братства, у 1900-их рр. пробував перетворити свою оселю на чисто українське місто. Гончаренкова назва була офіційною. Навіть на його свідоцтві смерти видніє печатка „Юкрейнієн Гейтс", Аламеда, Каліфорнія. В і н сам подавав свою зворотну адресу „Україна, Каліфорнія".

На превеликий жаль, перша історична назва тієї оселі не задержалася через вперту відмову теперішнього власника її продати. Але треба вірити, що та земля таки перейде в наші руки, і назва „Україна" там залишиться.

Мені відома й інша назва Україна в північно - західній Норт Дакоті біля м. Ґорґему. Але через легковажність, брак патріотизму ту назву, на жаль, занехаяно і замінено англомовною. Пора, щоб місцеві українці таки привернули ту назву і щоб усі інші українці старалися надавати прекрасну назву Україна, засновуючи нові оселі, даючи назви новим вулицям, паркам тощо.

Я певний, що ці назви Україна ще не всі. Їх було більше в інших місцях Америки. Пам'ятаю, як покійний Василь Лазута, що колись мав свій ресторан на 4-ій вул. в Ню Йорку, возив мене в 1930-их рр. у стейт Ню Джерзі, недалеко Нюарку і показував „Нову Україну", де було чимало модерних забудовань. Де вона сьогодні?

Чи зуміємо ми географічно вдержати символічну Україну — в якому стейті?

От про невеличку оселю Фінляндію у цьому стейті 6 жовтня ц. р. почув цілий світ.

На пам'ять про 50-річчя незалежности Фінляндської Республіки Уряд З'єднаних Держав, видавши 5-центову поштову марку, вибрав цю досі невідому „Фінляндію" щоб там розпочати продаж пропам'ятних марок.

До невеличкого містечка з'їхалися запрошені представники Уряду незалежної Фінляндії, представники американського Уряду. Прибуло чимало гостей, а вже особливо старих фінляндських еміґрантів. Почесну варту держали американські летуни. Відбулися концерти, походи, паради. Співано американський і фінляндський гимни. Міністер закордонних справ та амбасадор Фінляндії виголосили промови. Губернатор Міннесоти підписав спеціяльну торговельну угоду з Фінляндією.

Офіційний представ н и к Фінляндії закликав уже дещо замериканізованих земляків відвідувати країну своїх батьків.

Фіни не забули про тяжкі репарації, які фінляндія платила і досі сплачує Москі за те, що посміла збройно обороняти свої кордони проти большевицької навали в 1939-40 роках. Пригадали на тому святі фінляндські патріоти і про втрачену в користь Совєтів фінську Карелію.

Промовці хвалили фінляндських кооператорів, завдяки хистові та завзятій праці яких Фінляндія з її населенням у 4.650.000 стоїть поруч держав з найвищим життьовим стандартом.

Від XI сторіччя по 1800 рік Фінляндія була в Союзі зі Швецією. Від 1800 по 1917 рік була вона під московською займанщиною.. Після революції 1917 року доля Фінляндії — головно через географічно - стратегічні причини і хоробрість народу під командуванням маршала Маннергайма — відстояла свою незалежність.

Чи ми матимемо наші „України" в Міннесоті, Норт Дакоті, Каліфорнії, Ню Джерзі, де можна буде колись американському уря д о в і проголосити нову марку в честь Української Держави? Чи будуть ті „України" в тих стейтах?

Ф. Луців

Совєтський Союз доповнює репортаж Ольги Куртіс — репортерки „Денвер Пост", друкований у недільному додатку „Емпайр" п. н. „Прихована Росія".

Ольга Куртіс народилася в Москві, яку покинула малою дитиною. Недавно вона подорожувала по Совєтському Союзу, а що добре володіє російською мовою, то вдалося їй розмовляти з багатьма підсовєтськими людьми.

Варто було б передрукувати повністю репортаж Ольги Куртіс, в якому передає вона життя підсовєтських людей яскраво ,як на екрані. Вона подає їх заробітки, мешканеві умови, робить з ними закупи по крамницях, в подробицях описує, як мешканці того „р а ю" у його п'ятдесятліття мусять комбінувати, щоб сяк-так латати свої нестатки.

Сам читач приходить до висновку, що промине ще 50 років і, якщо совєтська система залишиться такою ж самою, то громадяни СССР із заздрістю споглядатимуть на Захід. Коли б цей репортаж появився окремою книжкою ,то він поважно причинився б до приниження високолітаючих совєтських „спутніків".

Прикро, що Ольга Куртіс не побачила України, хоч відвідала Київ та Одесу. В тих містах, вона бачила тільки росіян.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ХВОРОБИ СЕРЦЯ

I

Серце, як усі знаємо, це не тільки орган нашого тіла, що зідхає з нами під вишнями, „плаче" за милим „болить", коли трапиться прикра нагода, але це орган, який визначає наше біологічне існування або його смерть. Щоб дати читачеві бодай якесь уявлення про фізіологію, працю і численні хвороби серця, ми будемо до цієї проблеми час від часу повертатись. Це тим більше потрібне, що смерть людини від серцевих хвороб стоїть тепер у статистиці на першому місці.

Сучасна медицина знає: вроджені ненормально с т і серця, різного роду захворювання вінцевих артерій, гостре або хронічне запалення м'язів серця, різні шуми в серці і ненормальності його ритміки, захворювання серцевих вентилів, хворобливі зміни при високому тисненні крови — т. зв. гипертонічне захворювання серця, гострі запалення внутрішних оболонок серця внаслідок інфекції, запалення серцевого зовнішнього мішечка, аневризми, тромбози, тампонади і багато інших „учених" назв, які не завжди дадуть читачеві потрібні інформації.

Десятки грубих томів займає проблема хвороб серця. Це, зокрема, у наші часи цивілізаційного гону, коли деякі недуги серця стають щораз частішими.

А все таки — що ж являє собою серце? Популярно сказавши, ця „машинка", що знаходиться посередині наших грудей і стукає своїм кінцем по лівій стороні поміж четвертим і п'ятим ребром. Це свого роду помпа, яка всмоктує і випорскує кров, творячи цим т. зв. кровобіг.

Своєю працею серце витворює два кровобіги — малий і великий. Малий — це той, що починається в правій частині серця і несе „зіпсуту" кров, тобто ту, що втратила кисень, до легенів. Там ця кров виділяє зі себе двоокис вуглецю, набирає свіжого кисню і повертається до лівої сторони серця, де починається великий кровобіг. Він, свіжим струмом крови, залишає серце і розливається артеріями по всьому тілі, несучи необхідний кисень. Залишивши кисень у тканинах і забравши відпадки обміну речовин, кров повертається системою жил назад до серця, але вже його правої сторони. Тут знову починається малий кровобіг і т. д.

Так від першого віддиху людини 70 до 80 разів на хвилину стискається і розпружується наше с е р ц е- „помпа" круглу добу, рік за роком, десятки років, без ніякого відпочинку. І коли так попрацює серце 60-70 років, то чи дивно, що воно втомлюється? Крім цього серце часто виконує підси л е н у працю, наприклад, при напруженні, коли число його ударів підноситься до 100 або й більше на хвилину.

Отже, зрозуміло, що такий спрацьований орган мусить бути вразливий на всякі ненормальності, перевантаження, затруєння, фізичні і психічні напруження, недостатній обмін речовин, ненормальну вагу тіла і десятки інших причин. Часами приходить на думку, що не так серце вбиває людину, як людина сама, недоцінюючи і не пильнуючи цього життєдайного органу, підкопує силу. ного органу, підкопує його силу.

Але, коли серце захворює, де саме ця його хвороба міститься, яка його частина стає нездібною виконувати свою роботу? З практичної точки зору всі серцеві недуги можна поділяти, виходячи з такого заложення: якщо серце є певного роду „помпою", то для виконування праці йому потрібні — добра функція складових частин, сильна основа, що витримала б десятки років, і „пальне".

Добра функція складових частин серця — це передусім функція його вентилів, які реґулюють кровобіг, тобто є основними частинами „помпи". Сила серця — це сила його м'яза, який невтомно працює десятками років. А „пальне" — це свіжа, добра кров у достатній кількості, яка доводиться до серцевого м'яза вінцевими або т. зв. коронарними артеріями. Коли, внаслідок захворювання цієї артерії, доплив „пального" зменшується або переривається, праця серця підупадає.

Отже, серцеві хвороби можна поділити на основні групи, залежно від функції, сили й енерґії серця. Такий поділ далеко неповний і спрощений ,але ми його ввели, щоб читачеві було ясно, де зароджується кволість серця і чим вона себе проявляє в процесі хвороби. Маючи це на увазі, можна зрозуміти, як саме серце ослаблюється, звідки беруться шуми і що вони означають, чому серце поширюється, звідки „набирається вода" в грудях при хворобі серця, чому людина важко хворіє або й гине при серцевому ударі, і багато інших питань.

Очевидно, при хворобі серця рідко буває, що лише один якийсь процес себе проявляє. Одне пошкодження тягне за собою друге. Для пояснення можна навести приклади. Інфекція горла т. зв. стрептококами спричиняє ревматичну гарячку і пошкоджує вентилі серця. Тоді ці вентилі погано виконують свою роботу помпув а н н я крови і приводять до застою надміру крови в її обігах. Щоб надолужити цю кволість, серце починає працювати посилено, а це в свою чергу приводить до поширення серця, а з тим і до кволости серцевого м'яза. Така кволість виникає при тромбозі вінцевої артерії, коли великий шмат м'яза відрізаний від постачання „пального".

До основних груп захворювання серця та їх симптомів повернемося наступного тижня.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Д-р Григорій Васькович

СОЦІЯЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ СТАН В УКРАЇНІ І СПОСОБИ НАШОЇ ДОПОМОГИ ВИЗВОЛЬНІЙ БОРОТЬБІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

(4)

А втім, сила й могутність російсько-большевицької імперії — в якій понад 100 мільйонів поневолених народів перебуває у важкому московському ярмі, а других 100 мільйонів в сателітних державах мусять під диктат москалів нагинати своє життя до російських імперіяльних потреб, — не має стійких основ. Поневолені народи і сателітні держави чекають на слушну нагоду, щоб скинути вороже панування та гегемонію Росії, і така нагода прийде, з уваги на нестерпні національно-суспільні відносини в СССР.

Поборювання культу особи не привело до змін і до поліпшення політичного стану. Москва хоче назавжди втримати панування над поневоленими народами, спираючись на закони сили і примусу. Яскравим доказом того є безоглядне здушення мадярського повстання у 1956 році.

Основи імперії слабі ще й тому, що через зв'язаність ініціятиви й творчого змагання, спричиненого системою колективізму та незацікавленням працюючого народу панщизняною працею, так зване плянове господарство імперії переживає постійну кризу. Вказують на це такі великомовні факти, що, наприклад, селянські присадибні господарства, які становлять лише 3% всього земельного фонду України, продукують 40% м'яса і молока, понад 50% городини і овочів та 75% яєць. Це подає журнал „Економіка Радянської України", в якому стверджено також, що пересічний прибуток колгоспної сім'ї України за працю в колгоспі не перевищує 500 рублів річно. Отже, без присадибних земель населення України прямо голодувало б.

Та, не зважаючи на хронічну недостачу харчів і речей щоденного вжитку, державний панівний апарат стягає останній мізерний доробок з населення для фінансування гігантських імперіяльних проєктів, спутників і сателітів. Боротьба за владу всередині імперії та за провід Москви в світовому міжнародному комуністичному русі є черговими факторами, які щораз більше її послаблюватимуть. Це все разом, тобто протиставність населення панівному режимові та боротьба поневолених народів, хронічна господарська криза імперії, боротьба панівних клік за владу і суперництво з Пейпінґом, спричиняться до її послаблення такою мірою, що в наступній кризовій ситуації вона не поборе труднощів і остаточно мусить бути розподілена.

У важкому змаганні поневолених народів до незалежности Україні припадає провідне завдання — з уваги на кількість її населення, що величиною становить другий по росіянах нарід в імперії; з уваги на її безкомпромісову політичну і збройну боротьбу з часу відкинення ультиматиму большевиків у грудні 1917 року дотепер за повну перемогу, а також з уваги на те, що Україна, серед народів Совєтського Союзу, є тою країною, яка, завдяки своєму географічному положенню й природнім багатствам та потенції промисловости, має всі економічні підстави до незалежного існування.

Природні наземні й підземні багатства України, з одного боку, та антиімперіялістичне наставлення українського народу з другого є передумовами для мирної співпраці з іншими сусідніми народами. Разом з ними Україна може творити цілком окремий господарський бльок в Східній Европі, який зможе втримувати відповідну рівновагу до російського господарського комплексу і корисно співпрацювати з західньоевропейським, азійським, африканським і в майбутньому — з російським господарським ринком.

Маючи це на увазі, український нарід на батьківщині та його еміґрація повинні бути свідомі своєї аванґардної ролі в боротьбі з Росією. Ми повинні завжди і всюди розвивати і втримувати нашу національну свідомість, підкреслювати важливість праці для своєї нації, вивчати можливості визвольної боротьби в теперішній час і в майбутньому, включитися активно в неї та шукати шляхів і способів успішного її ведення.

У зв'язку з цим розглянемо тут деякі важливіші завдання нашої еміґрації в діяспорі, які, на нашу думку, можуть принести поважні користі у спільних зусиллях і значну допомогу українському народові в Україні, якщо їх з відданістю і наполегливістю виконувати. Для ясности спробуємо накреслити ці завдання еміґрації в п'ятьох різних ділянках життя, а саме: в ділянці національній, культурній, політичній, соціяльній, а також в ділянці практичної боротьби.

В національній ділянці наше завдання полягає в якнайбільшому збереженні національної субстанції українського народу в Краю і на еміґрації. В цьому випадку насамперед необхідно спільними силами мобілізувати світову опінію з допомогою місцевих і міжнародніх чинників у всіх країнах, щоб добитися відповідних впливів і натиску для припинення політики плянового винищування українського населення в УССР, привернення національно-культурних прав української меншини в Росії, повороту українських переселенців з неукраїнських областей Совєтського Союзу в Україну і припинення насильницької асиміляції й дискримінації українців у Польщі.

ВІСТІ З ТОРОНТА

АКТУАЛЬНІ І ЦІКАВІ ДОПОВІДІ. На запрошення Крайової Екзекутиви УНО виступили 3го грудня з доповідями Голова ПУН Олег Штуль - Жданович, та заступник голови Ц. У. ОДВУ Ярослав Гайвас на тему „Що діється в Україні під сучасну "пору?". Доповіді вповні себе доповнювали і добре виголошені — творили гарну цілість. Зборами, в яких взяло участь понад 800 осіб, вміло проводив заступник голови УНО п. Ю. Карманін, секретарював мґр Е. Мастикаш — секретар КЕ УНО. Принагідну участь в зборах взяли визначні політичні діячі, як: д-р Я. Маковецький — голова Української Національної Ради, і проф. Кульчицький з Европи та д-р Б. Гнатюк — голова ЦУ ОДВУ, та д-р З. Городиський — голова Коорд. Комітету, з ЗДА. На поставлені письмові запитання доповідачі дали вичерпні відповіді. Відчитанням резолюцій, які були ехвалені бурхливими оплесками, подякою доповідачам, заключним словом голови зборів та відспіванням національного гимну закінчено збори, які можна б назвати маніфестацією єдности українського суспільства в обороні поневоленого але нескореного українського народу на рідних землях.

ДОПОВІДІ І ДОПОВІДІ. 3-го грудня було заповнено доповідями. Коли відбувалися вгорі наведені доповіді, Осередок Спілки Визволення України влаштовував у залі Українського Відділу Королівського Канадійського Легіону доповідь п. Г. Погурця — абсольвента Богословії в Колеґії св. Андрія у Вінніпеґу. Доповідь його п. з. „Новітні лже - пророки і фарисеї" стягнула понад 150 осіб, які з цікавістю вислухали виводів доповідача про всі ті темні сили, які спряглися на зруйнування нашого національного і релігійного життя. Зараз по закінченні доповідей Олега Штуля - Ждановича і Я. Гайваса в тій же залі відбулася доповідь, яку організував Комітет Оборони Обряду і Традицій Української Католицької Церкви в Канаді. Понад 400 осіб з увагою вислухали доповідь приятеля українців Всеч. о. Клейтона Барклі, священика Архидієцезії латинського обряду Ст. Боніфаса в Манітобі. Цей молодий, ревний священик шотляндського роду вивчив поправно українську і старословянську мови та наш обряд, та вже три роки за дозволом церковних властей в ньому відправляє. Він як капелян шпиталю у Ст. Боніфас в Манітобі, де він і вродився і де живе велике число наших людей, має безперервну нагоду зустрічати наших людей, пізнавати їх та їхнє наставлення до своєї віри, обряду і традицій. Тема його доповіді була: Чи Українська Церква як помістна зможе існувати в різних країнах, чи зможе задержати українську мову і свої традиції, та які є можливості поєднання з Православною Українською Церквою? Доповідач з переконанням твердив, що всі можливості на позитивне розв'язання є, коли ми всі і наші священики станемо спільними силами та будемо до цього змагати. Зборами проводив проф. Біланюк, молитву провів і нею закінчив Всеч. о. Гаврик. Збори відкрив голова Комітету п. Г. Головатий. У дискусії слово забирали: Всеч. о. Цурковський, п. Ващук, пані Бардин, пані Дзюбанівська. Треба ствердити, що і ця доповідь була дуже на часі.

Дехто не знає своєї рідної мови, — яку прекрасно вивчив шотляндець!

КОНЦЕРТ МУЗИКИ И ТАНЦЮ. 12 листопада в залі Катедри св. Володимира відбувся Концерт Музики й танцю. В програмі приймали участь: Катедральна оркестра під керівництвом п. І. Пасерба та танцювальний ансамбль під керівництвом п. М. Воробця. Програма була багата, різнородна й гарно виконана. До танків приґравала музика під керівництвом Р. Николишина. Програмою проводили: Б. Мельник і Даруся Майнер. Кінцеве слово подяки висловив інж. І. Янішевський. Концерт закінчено співом національного гимну.

У ЗВ'ЯЗКУ З БЕАТИФІКАЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ Слуги Божого Митрополита Андрея видано тут понад 500 сторінкову збірку його Пастирських листів в роках від 1899 - 1901. Матеріял старанно зібрав д-р А. Базилевич, дослідник життя і праці великого Митрополита, який написав довшу працю п. н. „Введення у твори Митрополита Андрея Шептицького". Книжку видала Богословське Наукове Товариство у друкарні оо. Василіян, заходами і з передмовою о. М. Гричишина, постулятора беатифікації і канонізації Слуги Божого Митрополита Андрея.

ЗУСТРІЧ З ГІСТЬМИ. Заходами Торонтонського Відділу ЛВУ, 26 листопада в залі Українського Дому при вул. Крісті відбулися доповіді трьох гостей: проф. М. Шеґедина з Австралії, д-р. О. Кушпети з Голляндії і мґр. П. Цимбалістого з Великої Британії. Зузтріччю і прийняттям для гостей керував голова відділу ЛВУ п. Я. Вільк. Проф. М. Шеґедин говорив на тему „Українська визвольна політика на далекому сході", д-р О. Кушпета доповідав про „Розвиткові процеси в Україні", а мґр. П. Цимбалістий зупинився на ролі „Українців у Великій Британії". Поверх 300 осіб із зацікавленням прослухали доповідей, а опісля поставили ряд запитань у дискусії. Д-р Р. Малащук з'ясував значення СКВУ та насвітлив деякі важливі питання. Присутні винесли милі враження з зустрічі з гістьми. Всі три вони — це визначні суспільно - політичні діячі в країнах свого перебування і делеґати на СКВУ в Ню Йорку. По закінченні СКВУ, Торонто мало нагоду гостити в себе цілий ряд визначних осіб, які ділилися своїми враженнями з Конґресу, обговорювали пляни й працю в будучому.

В. Дідюк

Українська мистецька виставка в Майнерсвілі

Українська громада в м. Майнерсвіл, Па, різними публікаціями, рефератами, дописами до місцевої англомовної преси старається поширювати українське національне ім'я між американськими співгромадянами. Одним з таких засобів була Виставка українського мистецтва, що відбулася у великій просторій шкільній залі в Майнерсвіл 26-го листопада ц. р. і тривала від год 1-ої до 8-ої вечором. Виставу, що мала понад 350 різних експонатів, відвідало коло 400 осіб, з того більша частина чужинців — різних національностей. Відвідувачі не могли надивуватися та захоплювалися нашими вишивками, керамікою — трипільською і гуцульською, різьбою і т. д. Радіо, що обслуговує цілу околицю Потсвілю, два дні оголошувало про нашу виставку та українське мистецтво. Місцева газета помістила фотознімку і статтю. Виставку зорганізувала пані Аркадія Стебельська, дружина місцевого українського католицького душпастиря, при співпраці та участі парафіян: Івана Гозелла, Іванна Недореська, Джіма Кілрейн і Гелена Кіселиця, що навчилися малювати нашу кераміку, писати писанки.

Ця виставка, хоч коротка, зробила багато для розголошення доброго українського імени в цій місцевості.

(Н. Н.)

Боффало, Н. Й.

ПРОТИМОСКОВСЬКИЙ ФРОНТ ЗРОСТАЄ

Саме тоді, коли українці міста Боффало розпочали програму відзначення „50-річчя Української Національної Революції і 25-річчя УПА" приїхали до Боффало 30 московських аґітаторів, з яких більшість подано з титулами професорів і докторів московського університету та інших високих учбових закладів і наукових інституцій. Прибули вони під фірмою виставки експонатів на тему виховання в СРСР і відчитів на цю тему. Виставка має тривати від 26-го листопада по 24-го грудня ц. року.

Ціль цієї виставки в Боффало, на пограниччі з Канадою, ясна. Послабити враження, яке зробить виконання програми відзначення українцями 50-річчя Української Національної Революції, та переведення комуністичної аґітації серед студіюючої молоді і педагогічного персоналу міста Боффало. З ініціятиви ОУВФ, голова місцевого відділу УККА п. С. Шипилявий скликав громадські збори представників українських організацій, на яких обрано діловий комітет, що очолив видатний діяч АБН д-р Н. Процик, а в склад якого увійшли: дек. д-р о. Івахів, проф. З. Саган, голова С. Шипилявий, д-р Сайкевич, д-р М. Лоза і голови українських організацій.

Комітет ухвалив запротестувати допущення до нашого міста комуністичних аґітаторів і протидіяти їх розкладовій, деморалізуючій акції. Мейор міста Френк Седіта відмовився взяти участь у відкритті совєтської виставки й запротестував проти влаштування програми без його згоди. В дні 25-го листопада відбувся в Боффало, в Кляйгенс Мюзік Гол великий український концерт, з нагоди відзначення 50-річчя Української Національної Революції, на якому виступив з промовою конґресмен Т. Дульський. На концерті, при великій кількості присутніх, ухвалено через акламацію резолюцію з протестом проти виступу московських пропаґандистів в Боффало. В резолюції зазначено, що совєтська педагогічна виставка має на цілі — „підсилити в Америці прокомуністичні настрої. Приховати перед американцями жахливу совєтську дійсність; замилювати очі американцям, особливо молоді, доповідями з науковою закраскою і відвернути увагу від цілей комунізму — прибрати контролю на цілим світом. Акція совєтських аґітаторів має за ціль відвернути увагу від дій їх аґентів, які підсилюють в Америці расову нетерпимість, протиурядові настрої. У зв'язку з цим вважаємо побут у нашому місті т. зв. культурної місії РСРС разом з їхньою виставкою крайньо шкідливою і небажаною".

Резолюція постановила вимагати від Державного Державного Департаменту припинити роз'їзди подібних місій РСРС по наших містах. Домагатися переведення з учнями у школах роз'яснюючих гутірок про підсовєтську дійсність. Резолюція закінчується словами: „Закликаємо всі американські установи і патріотичні організації та школи солідаризуватися з нами в ім'я добра і безпеки Америки і справедливого миру у світі для всіх народів без різниці раси, національности чи віроісповідної приналежности".

У зв'язку з проголошенням совєтської педагогічної виставки в місті Боффало зібралися в суботу 25-го листопада представники 19 етнічних і патріотичних організацій і вибрали — „Комітет для спростування російського обману". Комітет очолив Альберт Вайнерт. До комітету ввійшли: Джордж Руссель, д-р Яшло Шималіс, д-р Нестор Процик, д-р Атанас Мистейкас, Роберт Кірсс, інформаційний директор, Волтер Чопик, Клем Сакас, М. Руссел, Франц Кіндел, М. Лисак, Карл Томашевський, Роберт Гедридж, і Дж. Енгиллбрест. Комітет в резолюції закликає громадянство збойкотувати виставку. В неділю 26 листопада відбулося в укр. домі „Дніпро" відкриття виставки експонатів - пам'яток з часів боротьби українського народу за незалежність. А в понед. 27 лист. відкрито в залі Меморіял Авдіторіюм совєтську педагогічну виставку при великій кількості офіційних представників американського шкільництва.

Українська виставка відбулася в гарно декорованій залі українського дому „Дніпро" при численній участі українського громадянства. Виставку в „Дніпрі" відкрив голова АБН колишній прем'єр останнього українського національного уряду п. Ярослав Стецько, який перетяв стяжку й виголосив до зібраних відповідну промову. Він згадав, що ця українська виставка включена в програму відзначення „50-річчя метою, щоб американська опінія зрозуміла, що справа України та інших поневолених націй є її справою, що мир і безпека Америки, що перемога у В'єтнамі і Кубі залежить від перемоги ідей волі і незалежности України... Російська виховна система збанкрутувала тотально. Вона не виховала нової людини, не перевиховала української молоді в совєтську молодь. Наша молодь іде за іншими ідеалами, в істоті яких лежить: людська гідність, визвольний націоналізм, воююче християнство. У цьому гостинному місті Москва відкриває виставку своєї освітньо-виховної системи, яку в основі відкинуло наше молоде покоління. Речник молодого покоління письменник Симоненко написав: „Україно, я твоїм ім'ям благословляю... з твоїм ім'ям вмираю і в твоєму імені живу. Україно, ти моя молитва, ти моя розпука вікова".

Симоненкам сьогодні ім'я леґіон. Совєтська виставка є провокацією почувань усіх українців і неукраїнців, які вийшли з уяремлених Москвою країн, зокрема вона відкрита в той час, коли почався тиждень відмічування Великого, Благородного Шляхетного. Я глибоко вдячний американському патріотові мейорові цього міста Френкові Седіті, за його становище в пресі, потверджене теж усно, голові комітету д-р Н. Процикові", — закінчив Ярослав Стецько.

Вже в понеділок почалося пікетування совєтської виставки українцями з участю представників інших народів. Пікетування продовжується щодня, з роздачею публіці і школярам, яких звозять на виставку автобусами, вияснюючих листівок, та обношенням плакатів такого змісту: „Пропаґанда сьогодні — знищення свободи завтра!". „Наших хлопців вбиває зброя зроблена вСРСР". „Ви присилаєте інтелектуалістів до нас — чому ви вбиваєте їх в СРСР?". „Ми домагаємося національної незалежности для України!!". „Думайте, американці, думайте! Совєтська Росія доставляє понад 80% зброї і бомб, які вбивають наших хлопців та. Чи не є це навчання! Думайте, американці, думайте!", та багато інших закликів. В програмі акції спротиву спалено в понеділок совєтський червоний прапор. У вівторок таксамо спалили прапор СССР представники учасників в'єтнамської війни.

Сама виставка виглядає мізерно і складається з макетів, нібито виконаних шкільними учнями, фільмів про совєтські школи і школярів. Трохи шкільних підручників російською мовою. З українських книжок є лише букварі і пару брошурок з байками. Головна частина складається з пропаґандивних лекцій.

В розмовах з українськими пікетувальниками персонал виставки вияснює — „У нас всьо єсть, у нас всьо переменілось к лучшему. Украінський народ не хоче відділюватись. Український народ не хоче говорити, ані вчитися по українськи і вживає братньої російської мови".

Місцева англомовна преса і телевізія відмічають всі акти протесту проти московської пропаґанди. Журналісти переводять інтерв'ю з протестуючими українцями. В понеділок 27. лист. д-р Н. Процик на радіо ВҐР виголосив інтервю, в якім вияснив докладно характер совєтської пропаґандної виставки. Як заповідає щоденна українська радієва програма В. Шарвана, протестаційна акція буде продовжуватись цілий час побуту комуністичної виставки в Боффало. Згадана радіопрограма вияснює цю справу і закликає членів совєтської виставки „вибрати свободу й залишитись в Америці". Заінтересування американського громадянства виставкою дуже мале. Приходять тільки з обов'язку офіційні особи і звозять автобусами малих дітей. За словами совєтських аґентів скажемо — „На Заході також все змінилося. Московська комуністична пропаґанда вже не діє".

С. К.

Філядельфія, Па.

ПЛАСТОВИЙ ВЕЧІР

В день, коли вся Америка традиційно влаштовує день Подяки, філядельфійські пластуни завели в себе нову традицію: влаштовувати рікрічно веселий пластовий вечір. Успішні пластові вечори минулих літ виробили цим імпрезам добру славу, і тому цього року заля українського клюбу при вулицях Ровен і Клярісса з трудом помістила численну авдиторію, що зібралася послухати пластунів.

Програма складалася із двох частин. Першу частину виповнили деклямації, співи, вправи у виконанні юнацтва і новацтва; другою частиною була музична сценка, що її з групою юнаків і юначок підготовив член Пласт-Прияту, п. Зенон Чайківський.

Програму вечора вела в ролі заповідача юначка Марта Куземська. З монтажем деклямацій, що їх підготовила п. Бережна (хто були автори деклямованих текстів? — про це, не було й згадки) виступали юначки О. Процик, Д. Варвара, О. Куземська, Н. Ковалишин, О. Сум, Л. Балас та Н. Ковальчук. Трійка пластунят: юначки Л. Максимович, Л. Трипупенко та юнак О. Завадівський виконали народний танок, що його навчила їх ст. пл. Новаківська. Новачка Наталка Турченюк продеклямувала вірш Лесі Храпливої про життя у пластовому таборі. Гніздо новаків „Зоряні мандрівники" виконало три вправи з тіловиховання. Підготовив їх до виступу п. Лукіянович. Участь брали: Ю. Трипупенко, Є. Новосад, брати Нікіш, О. Розпутько, П. Лукіянович, С. Ковальчук. Юначка Христя Дмитренко та юнак А. Мадай відіграли діялог „Такий вже я пластун" (з акомпаніяментом на гітарі Оксани Процик). Юнак Олег Прасіцький виступив з гумористичною пісенькою „Пластовий дух" — з одноіменної музичної сценки з давнішого репертуару пластового драм. гуртка, що його веде Зенон Чайківський, Роман Процик Олег Прасіцький, Катря Оранська, брати Тарнавські та Андрій Максимович. Акомпаніювали співакам Оленка Куземська та Оксана Процик.

В музичній сценці Зенона Чайківського „Пластуни на плянеті Перуна" виступали в ролі космонавтів: Роман Процик, Катря Оранська та Богдан Чайківський; в ролях роботів: Ганнуся Стадниченко, Олег Прасіцький та Максим Тарнавський; в ролях мешканців плянети Перуна. Дора Варвара, Олесь Лабунька, Ірка Дмитренко, Андрій Максимович, Юрко Пазуняк і Марко Тарнавський. Музику аранжувала п. Роксоляна Гарасимович, декорації робив пл. сен. А. Прасіцький.

Вечір зробив на глядачів приємне враження. Голова філядельфійського Пласт-Прияту п. Мирон Саґатий подякував учасникам програми і гостям, зокрема імпрезовій референтці Пласт-Прияту п. Людмилі Чайківській та п. Зенонові Чайківському за їхню повну посвяти працю з молодими акторами. Вдячні батьки молодих учасників піднесли організаторам вечора кіш живих квітів.

(-ем)

ЛЬВІВСЬКА ВИСТАВКА „ВІД ТРИПІЛЛЯ ДО СУЧАСНОСТІ"

З нагоди республіканської конференції „50-ліття радянської кераміки", як повідомляла „Культура і Життя" з 30-го листопада, у Львові відбулась кількаденна ретроспективна виставка кераміки, з показом понад 500 експонатів. Увагу притягали вироби з часів Трипільської культури: посуд для зерна, амфори, миски з орнаментами і триколірним розписом тощо. Хоча газета не зараховує тих виробів з четвертого століття до нашої ери до української кераміки, однак їх ніде інде не було знайдено, а тільки на українській території. Експонувалась також прегарна кераміка часів Київської княжої Руси і аж найновіша, сучасна.

На весіллі в Білому Домі було 500 гостей

Вашингтон. — В суботу 9-го грудня в Білому Домі відбулося вінчання старшої доньки президента Джонсона 23-річної Линди з 28-річним капітаном Морської піхоти Чарлзом С. Роббом. Маєстат влади Президента, краса Білого Дому та свідомість того, що „пан Молодий" має незабаром відійти на фронт у В'єтнамі — збільшували блиск та гостріcть моменту. 26-річний дружба капітан Вільям Даглес Дейвідсон недавно вернувся з війни. Почесною матроною була молодша сестра молодої Люсі Нуджент. Церемонія вінчання відбулася у східній залі Білого Дому, куди Президент прийшов із Молодою та віддав її Молодому. Вінчав молодят священик Єпископальної Церкви о. Кенон Джеральд МекАлістер перед вівтарем у Східній залі. Він повідомив присутніх, що вони зібралися в обличчі Бога і перед всіми гістьми, щоб об'єднати „цього чоловіка і цю жінку святим подружжям". Після цього священик запитав Молодого, чи він бажає взяти собі за жінку цю невісту, та чи буде любити її, шанувати і жити з нею аж до смерти. Нареченний сильним голосом відповів: Так! Ті самі запити ставив священик і нареченій. Після цього священик поставив такий запит: „Хто віддає цю жінку, щоб одружилася з оцим чоловіком?" Президент Джонсон відповів: „Її мати і я" і після цього віддав свої доньки на два кроки взад, ставши біля пані Джонсон. Молодята приступили ближче до вівтаря, священик почав здійснювати обряд вінчання, проводячи молодятам присягу, в якій вони обіцяли собі любов аж до смерти. Після цього священик поблагословив діамантовий перстень для Молодої і золотий для Молодого, і молодята ними обмінялися, виголошуючи при цьому такі слова: „Оцим перстенем я одружуюся з Тобою во ім'я Отця, і Сина і Святого Духа, Амінь". Після цього гості, які слідкували за обрядом вінчання в малих молитовниках, голосно відмовили молитву „Отче наш". Священик поблагословив Молодят, які клячали на подушечках, і шепнув капітанові Роббові, що може поцілувати свою дружину. „Я люблю тебе", — сказав капітан, цілуючи свою дружину, а вона сказала йому це саме. Оркестра Морської піхоти заграла Шлюбного марша Мендельсона, і одружена пара вийшла зі Східної залі, перейшовши попід лук шабель шістьох капітанів морської піхоти, та почала приймати побажання гостей. Між 500 гостей були віцепрезидент Г. Гомфрі, судді Найвищого Суду ЗДА, сенатори, один губернатор, дипломати, генерали, театральні артисти та приятелі й знайомі родин Джонсонів і Роббів. Між гістьми була 83-річна донька президента Теодора Рузвелта, яка в 1906-му році була одружена в цій самій Східній залі Білого Дому з конгресменом Ніколасом Лонгвортом з Огайо. Державний секретар Дін Раск стояв біля пані Лонгворт, а за ними стояв секретар оборони Роберт МекНамара. Церемонію вінчання передавали на телевізії. Молодята виїхали на медовий місяць в район Дівичих островів.

Чергове блискуче досягнення Студії Лідії Крушельницької

Ню Йорк (Є.Є.). — У неділю 10 грудня в майже заповненій великій залі „Фешен Інституту" відбулась нова вистава п'єси-казки за Анатолем Шияном „Голуба Хустина", в поставі керівниці Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької, хореографія Роми Прийми-Богачевської, сценічне оформлення і костюми Слави Геруляк, світлові ефекти Ігоря Шугана, спеціяльно написану музику до цієї вистави проф. Івана Недільського виконав на фортепіяні Володимир Гентиш. У виставі взяли участь понад 40 дітей, від наймениших до старшого віку, і всі вони дуже добре виконали свої ролі. Особливо вибивалися: Л. Прокоп у ролі Баби Яги, К. Сливоцька — Зміючка, К. Цісик — Снігуронька, Н. Чума — Князенко, І. Павлюк — Зайчик і Золота Рибка, Л. Голюка — Лебідонька, Пажі й ін. Балет і гра сприймались глядачами захопленими оплесками. Гарна українська мова дітей і виразна дикція спряли успіхові вистави, що мала в своїй головній ідеї перемогу добра над злом. Хоча окремі деталі декорацій були дещо замодерні, однаке в сполуці із світляними ефектами, робили добре враження. Бурею оплесків подякували глядачі юним виконавцям за години чарівної казки, а виконавці своїми оплесками попрохали на сцену пані Лідію Крушельницьку і всіх її співпрацівників у цій виставі та вручили їм квіти; для хворого композитора Івана Недільського квіти передали на руки дружини. Захоплене громадянство з нетерпеливістю очікуватиме нових вистав Студії Мистецького Слова.

У Ню Йорку демонструвались чотири українські фільми

Ню Йорк. — У п'ятницю, суботу й неділю 8, 9 й 10-го листопада в пополудневих годинах, у великій залі Українського Народного Дому, кінопродуцент Ярослав Кулинич демонстрував чотири фільми його виробництва, накручені в різних роках, в тому і найновіші уривки із першого Світового Конгресу Вільних Українців, у кольорах, але ще без звуку, що викликали велике оживлення серед глядачів, які на багатьох кадрах бачили себе і свою молодь та дітей, як і своїх провідників. Крім тих фрагментів із СКВУ, глядачі дивились на демонстровані з різних днях фільми: „Українське життя в Австралії", „Українець серед диких племен Австралії", „Від Митрополита Андрея до Кардинала Йосифа", „Шляхом Кобзаревої слави", що являють собою велику документальну і тому й історичну вартість. У слові до глядачів п. Я. Кулинич повідомив, що він закінчив документальний фільм про Пласт і розпочинає опрацювання фільму з активностей на Союзівці — Оселі УНСоюзу, для показу його по Відділах УНСоюзу в ЗДА і Канаді. Глядачі висловлювали побажання, щоб переглянені фільми організовано показувати учням Рідних Шкіл та Курсів українознавства, така велика їх пізнавальна вартість, підсилювана виразним українським текстом дикторія різних цих фільмів.

ПРАВНИЧА КОМІСІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПРИЙНЯЛА ПРОЄКТ РЕЗОЛЮЦІЇ про потребу шанувати персональну недоторкальність дипломатів та ратифікувати відповідну конвенцію, прийняту Генеральною Асамблеєю ОН ще в 1946 році. ЗДА тієї конвенції не ратифікували до цього часу, не бажаючи цим згори влегшувати діяння комуністичних шпигунів під захистом дипломатичних паспортів.

Конгресова конференція збільшує поштові оплати з днем 7-го січня

Вашингтон. — Конгресова конференція узгіднила різниці в текстах законопроєктів Сенату й Палати Репрезентантів та схвалила, щоб звичайний лист від 7-го січня 1968-го року коштував 6 центів, а не 5, як тепер. Звичайна поштова картка має коштувати 5 центів (тепер 4), летунський лист 10 центів (8), летунська картка 8 (6). Ухвалено й збільшення оплат від поштових пересилок другої й третьої кляс. Всі ці збільшення оплат мають дати державній скарбниці суму $900 мільйонів в одному році. Одночасно збільшено і платні поштовим працівникам на 6 відсотків в порівнянні з теперішніми платнями, а урядовим працівникам на 4.5 відсотка. Збільшення платень діє взад, і ці працівники дістануть збільшені платні від 1-го жовтня ц.р.

ТРИТОМНИК „ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА НА УКРАЇНІ"

Київське видавництво „Наукова думка" випустило тритомовий збірник перебраних і проценазурованих „документів і матеріялів", що стосуються 1918 - 20 років в Україні. Зводячи боротьбу українського народу за збереження відновленої незалежної держави УНРеспубліки до „громадянської війни", а бандити Муравйова до „дружньої руки російського пролетаріяту", та книжка - фальшивка має показати читачам „самовіддану боротьбу трудящих України, керованих більшовиками, за владу рад", „викриває суть", як пише журнал „Україна" з жовтня, — українських буржуазних націоналістів, національних запроданців" і т. п.

Посмертні згадки

О. прот. ГРИГОРІЙ ПАВЛОВСЬКИЙ, довголітній член 25 Відд. УНС в Джерзі Ситі, Н. Дж., упокоївся в Бозі 7-го грудня 1967 р. по довгій і тяжкій недузі. Нар. 7-го листопада 1884 р. в с. Ріжки, Тарапча, Україна, духовник Укр. Правосл. Церкви катедри св. Володимира при 82-ій вул. в Ню Йорку. ПАНАХИДА — в суботу, 9-го ц. м. о год. 7-ій веч. в пох. заведенні П. Яреми і ПОХОРОН в понеділок, 11 грудня 1967 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. Володимира на Укр. Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж. Залишив в глиб. смутку братанка Вадима з дружиною Ольгою.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

АНТОНІНА ЯЦИШИН, довголітня членкиня 206-го Відділу УНС в Вунсокет, Р. Ай., померла 12 жовтня 1967 р. на 73 р. життя. Покійна походила з Борків, Галичина. Урод. 22 березня 1894 р. Була членкинею of St. Michael Ukrainian Orthodox Church. Полишила в смутку мужа Михайла, 2 доньки — Анну і Корнелію, обидві замужні, 7 внуків. Похорон відбувся 16 жовтня 1967 р. з похор. заведення до церкви св. Михаїла при участі родини, приятелів і членкинь Лейді Содаліті. Тлінні Останки спочивають на парохіяльному цвинтарі Блекстон, Масс.
Вічна Їй Пам'ять!
Л. Гардінк, секр.

ВАСИЛИНА БІЛЕЙ, вдова, членка С-ва Прес. Богородиці — 36 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., від 1951 року. Померла 6 жовтня 1967 р. по короткій недузі. Покійна народ. в с. Демня, пов. Рогатин, Зах. Україна. Полишила в смутку 2 доньки — Анну Замерчик і Ольгу Мазурчак, 6 внуків і 2 правнуки та родину в Америці і в Канаді. Похорон відбувся 9 жовтня 1967 р. з Кат. Церкви Богоявлення, де місцевий парох відправив Сл. Божу, а відтак відпроваджено Тлінні Останки при участи родини, знайомих і членів С-ва на цвинтар.
Вічна Їй Пам'ять!
С. Гунька, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СЕРЕДА, 13-го ГРУДНЯ 1967 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Клюб Поступовий — 70 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі, 96 Fleet St. Проситься вирівняти вкладки за цей рік. — П. Костик, секр.

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ГРУДНЯ 1967 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 170 Відд. о год. 6-ій веч. в Домівці УНДому. Проситься членів вирівняти чл. вкладки, щоб не бути суспендованим. Річні збори заплановані на 31-го грудня ц. р. — Управа.

СУБОТА, 16-го ГРУДНЯ 1967 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Річні збори Б-ва св. о. Миколая — 5-ий Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі при 37-09 31-ша Евеню. Проситься всіх членів прибути. На порядку нарад: Звіт Управи, вибір нової на 1968 рік та різне. Члени, що залягають з вкладками, проситься вирівняти до часу зборів. Після зборів відбудеться прийняття. — М. Хоманчук, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ БІЖУЧОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИСТВА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО ДОВГУЮТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ЇХ КОНЕЧНО НАЙДАЛІ ДО

20-го грудня 1967-го року.

ТАРЗАН, Ч. 5917. Найбоко нічого не знає про сина

THE THREE FRIENDS STARED IN DISBELIEF WHEN THE WITCH DOCTOR STATED THAT HE DID NOT KNOW THE WHEREABOUTS OF KAVANDA'S SON.
"HE JUST DISAPPEARED," NIBOKO ADDED DESPERATELY. "YOU MUST BELIEVE ME!"
"LIAR!" KAVANDA SHOUTED. "YOU NEVER INTENDED TO KEEP YOUR BARGAIN— YOU KILLED HIM!"

Три приятелі вирячили очі в сумніві, коли знахар твердив, що він не знає, що дістася з сином Кевенди.
— Він попросто зник, — додав в розпачі Найбоко. — Ви мусите мені вірити!
— Брехун! — гукнув Кевенда. — Ви ніколи не старались дотримувати умови... Ви його вбили!